

1. Tartalom

1. TARTALOM	3
2. ELŐSZÓ	7
3. AZ INFORMÁCIÓS RENDSZER	9
3.1 AZ INFORMATIKAI RENDSZER FOGALMA ÉS ALAPISMÉRVEI	9
3.2 AZ INFORMATIKAI RENDSZERREL SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK.....	9
3.3 AZ INFORMATIKAI RENDSZER ÁLTALÁNOS ELEMEI	11
3.4 AZ INFORMATIKAI RENDSZER HELYE ÉS SZEREPE A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATNÁL	12
4. TÉRINFORMATIKAI ALAPISMERETEK	15
4.1 A TÉRINFORMATIKA KIALAKULÁSA.....	15
4.2 A HELY, AZ ADAT ÉS AZ IDŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	17
4.2.1 A térkép.....	18
4.2.2 Számítógépes térkép.....	18
4.2.2.1 a) Geodéziai nagyméretarányú alaptérképek	20
4.2.2.2 b) Topográfiai térképek.....	20
4.2.2.3 c) Tematikus térképek.....	21
4.2.3 A hagyományos térképkészítés technológiai legfontosabb elemei.....	22
4.2.4 A térinformatikai rendszerek néhány jellemző típusa	23
4.2.5 Mi a térinformatika tehát?.....	24
4.3 TÉRINFORMÁCIÓS RENDSZEREK FELÉPÍTÉSE.....	26
4.3.1 A hardver	26
4.3.2 A szoftver.....	27
4.3.3 Az adatok.....	28
4.3.4 A felhasználók.....	29
4.4 TÉRINFORMÁCIÓS RENDSZEREK CSOPORTOSÍTÁSA	29
5. A GRAFIKUS MEGJELENÍTÉS ALAPVETŐ FORMÁI	31
5.1 A RASZTERES MEGJELENÍTÉS	31
5.1.1 Raszteres adatok tárolása	33
5.2 A RASZTERES ADATMODELL FELÉPÍTÉSE	37
5.2.1 Raszteres állományok jellemző adatai	37
5.2.2 Raszteres állományok megjelenítése	38
5.2.3 Műveleti lehetőségek raszteres rendszereken.....	38
5.3. A VEKTOROS MEGJELENÍTÉS	39
5.3.1 Vektoros térinformatikai rendszer felépítése.....	39
5.3.2 Vektoradatok tárolási módjai.....	40
5.3.3 Lekérdezések vektoros modelleken.....	44
5.4 HÍBRID RENDSZEREK.....	44
5.5 ALAPMŰVELETEK VEKTOROS ÉS RASZTERES TÉRBELI ADATOKKAL.....	45
5.5.1 Vektor-raszter és raszter-vektor átalakítás	45
5.5.2 Raszteres adatmodell átalakítása vektoros adatmodellé.....	45
5.5.3 Síkbeli transzformációk.....	51
5.5.4 Távolságfogalmak.....	53
5.5.5 Egyenes szakaszok metszéspontjai	53
5.5.6 Hossz-, terület, terület és súlypont számítás.....	53
6. SZABÁLYTALAN FELÜLETEK MODELLEZÉSE	55
6.1 TÉRMODELL ELŐÁLLÍTÁSA RASZTERES RENDSZERREL	55
6.2 FELÜLETMODELL KÖZELÍTÉSE VEKTOROS RENDSZEREKNÉL.....	56
6.2.1 TIN modell.....	56

6.2.2	Voronoi sokszögek és Delaunay háromszögek.....	57
6.3	AZ INTERPOLÁLÁS.....	58
6.3.1	Pontok interpolációja.....	58
6.3.2	Globális interpolátorok.....	59
6.3.3	Égzakt interpolátorok.....	59
6.3.4	Közelítő interpolátorok.....	59
7.	AZ ATTRIBÚTUM ADATOK.....	61
8.	ADATTÁROLÁS.....	65
8.1	ADATTÁROLÁS SZÁMÍTÓGÉPEN.....	65
8.1.1	Hierarchikus modell.....	67
8.1.2	Hálós adatmodell.....	67
8.1.3	Relációs adatbázis modell.....	67
8.1.4	Objektum orientált adatbázis modell.....	69
8.1.5	Vegyes adatbázis modellek.....	71
8.1.5.1	Az egységes megoldás.....	71
8.1.5.2	Projektorientált rendszerek.....	73
8.1.5.3	Objektumorientált és georelációs vegyes architektúra.....	74
8.2	GRAFIKUS ÉS ATTRIBÚTUM ADATOK KAPCSOLATA TÉRINFORMATIKAI RENDSZEREKEN, GEOKÓDOLÁS.....	75
8.2.1	GBF/DIME adatmodell.....	78
9.	TÉRBELI LEKÉRDEZÉSEK.....	79
10.	ADATOK MINŐSÉGE A TÉRINFORMATIKAI RENDSZEREKEN.....	83
10.1	ADATFORRÁSOK.....	83
10.2	GEOMETRIAI PONTOSSÁG.....	86
10.3	TARTALMI PONTOSSÁG.....	86
10.4	LOGIKAI KONZISZTENCIA (ELLENTMONDÁS-MENTESSÉG).....	86
10.5	TELJESSÉG (SZEREP-EL MINDEN KIVÁLASZTOTT OBJEKTUM).....	86
10.6	AKTUALITÁS (MEGFELELNEK-E A JELENLEGI ÁLLAPOTNAK).....	86
10.7	AZ ADATBÁZISOK LÉTREHOZÁSÁNAK LEHETSÉGES HIBAFORRÁSAI.....	86
10.8	GENERALIZÁLÁS ÉS TÉRKÉPABSZTRAKCIÓ.....	87
11.	ADATKIVITEL MÓDJAI, ESZKÖZEL.....	89
12.	SZABVÁNYOSÍTÁSI TÖREKVÉSEK.....	93
12.1	A DIGITÁLIS FÖLDMÉRÉSI ALAPTÉRKÉP SZABVÁNYOSÍTÁSA.....	95
13.	AZ ÖNKORMÁNYZATOK TÉRINFORMATIKAI IGÉNYE.....	97
13.1	AZ INFORMATIKAI KONCEPCIÓ CÉLJA.....	97
13.2	AZ INFORMATIKAI "PIRAMIS" ALAPPELÉPÍTÉSE.....	97
13.3	AZ INFORMATIKAI "PIRAMIS" RÉSZEI.....	98
13.3.1	Alrendszerek.....	98
13.3.2	Alaprendszerek.....	99
13.3.3	Központi rendszer.....	101
13.3.4	Városüzemeltetési rendszer.....	101
13.3.5	Városgazdálkodási rendszer.....	102
13.3.6	Tervezés, statisztika.....	102
13.3.7	Városfejlesztés.....	103
13.4	AZ INFORMATIKAI "PIRAMIS" MŰKÖDÉSE.....	104
13.5	AZ INFORMATIKAI "PIRAMIS" KÜLSŐ KAPCSOLATAI.....	104
14.	FELADATOK, MÓDSZEREK.....	107
14.1	VEKTOROS RENDSZEREK.....	108
14.1.1	Keresések, lekérdezések.....	109
14.1.1.1	Keresés térben.....	109
14.1.1.2	Keresés attribútumok alapján.....	120

14.1.1.3	Keresés térbeli és attribútumfeltételekkel	123
14.1.1.4	Eredmények láttatása	123
14.1.2	<i>Adatok műveletei</i>	136
14.1.2.1	Adatok módosítása, új adatok	136
14.1.2.1.2	Attribútumokkal végezhető műveletek	136
14.1.2.1.3	Grafikus adatok szerkesztése	141
14.1.2.1.3.1	Új téma, új objektum létrehozása	142
14.1.2.1.3.2	Térbeli változások átvezetése	146
14.1.2.1.3.3	Új objektumok létrehozása táblázati adatokból	151
14.1.2.1.3.4	Grafikus adatok importja	152
14.1.2.2	Objektumok és leíró adatok összekapcsolása	154
14.1.2.3	Topológia	156
14.1.3	<i>Dokumentálás</i>	160
14.1.4	<i>Térinformatikai rendszer és alkalmazás</i>	164
14.1.4.1	A projekt	165
14.1.4.2	Felhasználói felület	166
14.1.4.3	Beígyazott projektek, csatolt dokumentumok	169
14.1.4.4	Közlékdési hálózatok vizsgálatai	171
14.2	RASZTERES RENDSZEREK MŰVELETEI	176
14.2.1	<i>Hátér-image</i>	176
14.2.2	<i>Távérzékelés</i>	179
15.	IRODALOM	183
